

דכשדנים על המברך שהוא הקטן הוי ברכה מגוף שאינו נקי ומתועב, וגנאי, ואף דהקטן מברך, זה מכח דין חינוך מצוה דעל האב להרגיל הקטן לברך, אבל לא שעצם הברכה חשיבא לברכה, ועל כן לענות על ברכה כזו נראה דאין עונין, אבל בהגיע הקטן לחינוך וגופו נקי ויש בזה דין ברכה מד"ס דחייבוהו בכך, חיבים לענות אחריו אמן (תשובות והנהגות כרך ב' סי' ק"ל ד"ה שאלה).

דף פ"א ע"ב

האם מותר ללכת בשבת תחת עציץ נקוב ונופו ?

היה מונח ע"ג יתידות והניחו ע"ג קרקע. מעשה שהיה עם חתן מ'רחובות' בשבת חתן שלו, שהבחין כשהלך בתוך אולם השמחות שיש מעליו עציץ נקוב, ונעמד במקום ולא רצה להמשיך בטענה שכשנכנס לתחום העציץ הנקוב הפסיק את היניקה שמעליו ועבר בשוגג על איסור קוצר, ועכשיו אם יצא משם יעבור על איסור נוטע שתחזור היניקה לאותו מקום, ונוצר במקום מבוכה רבה עד שבא ת"ח אחד מבני המשפחה והניח במקום מגבת ואמר לחתן עכשיו אתה יכול לצאת שהרי בלא"ה אין כבר יניקה במקום שהבגד מפסיק ויציאתו מתחום מקום העציץ אינה נחשבת לנטיעה. (עי משנ"ב סי' של"ו סקמ"ד). ויש לדון אם מותר לעבור תחת עציץ נקוב התלוי באויר כיון שהוא מפסיק היניקה בשעה שעובר תחתיו, והרי גוף האדם חוצץ וכמו שמצינו בפמ"ג (א"א סי' ש"ב סק"ג) שהקשה על מה שהתירו לקחת צרור שיש בו עשבים כדי לקנח דמשום כבוד הבריות התירו תולש דרבנן, והקשה וז"ל: ויש לראות צרור שלוקח מקרקע בידו ממש ומפסיקים לגמרי מן הקרקע אין יונק כלל וגרע מהניח על גבי יתידות וכעין זה יהא אסור לקנח, עיין הגהות אשרי הביאו הב"י (בסי' של"ו) וצ"ע. עכ"ל, והיינו שהיד

מפסקת בין הצרור לקרקע והוי הפסקת יניקה לגמרי דאסור מדאורייתא.

והנה באורחות שבת (פ"ח אות כ"ט) כתב וז"ל: עציצים התלויים באויר מעל גבי הקרקע באופן שדינם כעציץ נקוב, או שהענפים יוצאים חוץ לעציץ מותר להלך תחתיהם ואין בזה איסור של הפסקת היניקה בשעה שעובר תחתיהם, והטעם משום שהיניקה יכולה להגיע אל העציץ גם מהצדדים. עכ"ל. והמקור לזה ממה שכתב רש"י (שבת צ"ה ע"ב ד"ה התולש), והב"י (בסי' של"ו בשם תשובת הרשב"א) דגם אם הנקב אינו בתחתית העציץ אלא בדפנותיו כנגד שורשי הצמח הרי זה נחשב עציץ נקוב, וטעמא כמו שכתב החזו"א (ערלה סי' א' סקט"ז) שהיניקה יכולה להלך גם באלכסון, עכ"ד.

ובשם הגרש"ז אויערבך זצ"ל שמעתי שאמר דאין לעבור מתחת לעציץ נקוב ונוף מחמת חשש דמפסיק וממעט היניקה, ועד"ז מהגר"י קרליץ זצ"ל רק שאמר דאין לאסור משום זה את האדם ללכת בביתו כשיודע שאצל השכן מלמעלה יש עציצים דהוי דבר שאינו מתכוין ואינו פסיק רישיה דאינו יודע בדיוק היכן הם מונחים, עכ"ד.

ואולם שמעתי ממו"ר הגרא"ל שטיינמן זצ"ל שמעתי דאין איסור בדבר כיון שאין זה דרך קצירה ונטיעה והרי זה כלאחר יד, ואף דאסור לאחר יד ג"כ מדרבנן מ"מ כיון שהדרך והרגילות כן אינו בכלל איסור חכמים ומותר, והביא רבינו זצ"ל כמה דוגמאות לזה וכגון אדם שאוכל דבר שהיד סולדת בו ויש לו עוד אוכל בשינים הרי הוא מבשל את האוכל שבפיו, וכן שאוכל חלה עם מים הרי לש בפיו ומותר, וכן מצינו בבגדים חדשים כשלוש אותם יוצא מהם חשמל ויש כאן מבעיר בשבת אלא דדרך לבישה מותר, וכן כשנועל נעלים חדשות שיש מספר על הנעל מתחת ונמחק בדרך הליכה, ולכן מותר ללכת עציץ נקוב ונוף כיון שזה בשינוי ועושה את זה בדרך הליכה מותר.

לשמיעת תשובות לשאלות לחידוד וכן תגובות נוספות לדפי יהודי של ש"ס בטל': 077-9710320 שלוחה חמש, תשע ארבע. | למענה על שאלות הסיכום בשלוחה חמש, תשע, שתים. | פרטים על התוכנית ומידע כללי בשלוחה 6

דוד בן מרים רבקה בתושח"י כל הרואה את ההודעה יאמר שני

פרקי תהילים בקו: 077-971-0320 בשלוחה: 597

לרפואה שלימה

טל': 0722-146676 | מוקד 24 שעות כוכבית זכות 6527*

יהודי של ש"ס

דף העשרה לשיעורי הדף היוזמי שע"י

איחוד שיעורי התורה בישראל

שבת דף פ"ב

לקבלת הגיליון במייל torat.israel4@gmail.com
ותשובה ותפילה וצדקה מעבירין את רוע הגזרה
קו התהילים להצלת הבריאים שלא יחלו והחולים שיתרפאו
077-9710320 שלוחה 597 לשליחת שמות לתפילה חייגו 0722-148184

נשך עיי הרהיג הרב נריה כהן שליטיא, הארות והערות יתקבלו בברכה בסו"ל: c7673808@gmail.com

1. כל המתעכב מלהתפנות, ריח רע יוצא מ:

א. פיו.

ב. זיעתו.

ג. ב' התשובות נכונות.

2. 'פצים' פירושו:

א. קוץ.

ב. קרש.

ג. שבר חרס.

3. 'אבן מסמא' פירושו:

א. אבן היכולה לסמא בזריקתה.

ב. אבן שהושמה והונחה על גבי יתדות.

השאלות במדור זה הינן רשות

המתפנה מדוע ימנע מללחוץ יותר מדאי ?

א. אבן היכולה לסמא בזריקתה. ב. אבן שהושמה והונחה על גבי יתדות.

הגאון רבי מרדכי בונים זילברברג שליטיא - רב שכון ה' ביב לתנובות ולהערות בכתובת סו"ל: 5740388@gmail.com

פב ע"א

חובה על האדם לשמור על בריאותו!

הוא עסיק בחיי דברייתא. הגמרא במס' שבת (דף פ"ב ע"א) מספרת שרב הונא שאל את בנו רבה, מדוע אינו הולך לשמוע את שיעוריו של רב חבדא, ששמועותיו מחודדות? השיב לו "לשם מה אלך אל רב חסדא? הלא כאשר אני הולך אליו, הוא מדבר איתי במילי דעלמא, עניינים של בריאות הגוף". אמר לו רב הונא לרבה בנו בתמיהה: הוא עוסק בחיי הבריות,

ואתה קורא לכך עניי העולם?! כל שכן שעליך ללכת ללמוד אצלו!"

וכתב רבנו שמשון רפאל הירש זצ"ל בספרו "חורב" (פרק ז') באיסור איבוד וסכנת עצמו ומצות שמירת גופו): דעת לך כי גם גופך, גם כוחותיך, גם זמנך הקצר במשך היותך במציאותך פה עלי אדמות, לא לך הם... הלא ניתנו לך רק להשתמש בהם בתור כלי יוצר, ואמצעי למלאת בהם את חובותיך. לכך עליך החובה להשתמש בגופך, כמו עם שאר המתנות אשר חוננת במו, רק לפי רצון ה' וסדר ה'. אבל

החזו"א (בקובץ אגרות ח"א קלו) כתב: וכשאני לעצמי, הנני חושב את ההשתדלות הטבעיות, במה שנוגע לבריאות, למצוה וחובה, וכאחת החובות להשלמת צורת האדם, אשר הטביע היוצר בחוק הוא במטבע עולמו (שיעורי תורה לרופאים).

עניינא דיומא – ספירת העומר פרק נב' מתוך גיליון "לב המועדים" (- ניתן לקבל במייל lev17382@gmail.com)

מי שלא הסתפר בערב שבת אינו יכול לעשות כן במוצאי שבת **אלא ימתין עד יום ראשון ל"ג בעומר, והטעם:** לפי שזמן אבלות הספירה עדיין לא נגמר, ויש לו לנהוג מקצת היום באבלות כיון שעכשיו לא שייך הטעם של כבוד שבת, וגם אין זה כבוד שבת שנשאר בשערותיו ומסתפר מיד לאחריה ולא חש לכבד את השבת בתספורת.

ולמחמירים בכל השנים להתגלח בל"ד אין שום טעם להתיר להתגלח במוצאי שבת (הגרשז"א, הליכות שלמה דבר הלכה יא לא).

בעל ברית

מי שהוא בעל ברית, או מל את בנו מותר להסתפר לכבוד הברית (שו"ע תצג, ב). וכן הסנדק, המוהל, ואבי הבן, אף שלא מוהל בעצמו (משנ"ב תצג ס"ק יב).

הליכה לים

מותר ללכת לים ולברכה בימי הספירה, ומיהו יש להיזהר שלא ללכת למקומות מסוכנים בימים אלו יותר מכל השנה (הגרשז"א קונטרס דיני פסח וספירת העומר עמוד לב).

להרוס, לבטל ולכלות את הכלי יוצר.... חלילה לך מעשות זאת... כי ידרוש ה' ממך דין וחשבון נורא וחמור על היקר מכל יקר שלך... את דמך בנפשך ידרוש ממך ה'.... כל זאת פקודת ה'... גם המום קטן שבקטנים אסור לך לשים בגופך... כל רפיון והשחתה הקלה שבקלים, הוא רציחה חלקית... עכ"ל.

הנהג כצוואת ר' יהודה החסיד

מי שנוהג שלא להסתפר בר"ח משום צוואת ר' יהודה החסיד כמבואר במשנ"ב (רס ס"ק ז) גם ביום שישי שחל בו ראש חודש אייר לא יסתפר (הגרשז"א, קונטרס דיני פסח וספירת העומר עמוד לא) אך אם אינו יודע אם נוהג כר' יהודה החסיד יכול להסתפר (הגרשז"א אוה"ל).

ויש שכתבו דאף מי שנוהג כצוואת ר' יהודה החסיד יכול להסתפר, **והטעם:** לפי שא"א להסתפר לפני ר"ח (ספר בין פסח לשבועות עמוד רמו בשם אגרו"מ).

ב. חל ל"ג בעומר ביום ראשון: נוהגים להסתפר ביום ו' שלפני שבת, **והטעם:** לכבוד שבת שכיון שאחרי השבת יסתפרו יש להקדים לערב שבת (שו"ע תצג ס"ק ב), ולא הותר אלא ביום שישי, ונראה דמותר ביום שישי בבוקר כמו בעל ברית בימי הספירה שמסתפר לכבוד הברית שחלה בשבת וכן כתב הפרי מגדים (א"א, ז) שיכול להסתפר מהבוקר מפני כבוד השבת.

לבני ספרד כשחל ל"ד בשבת מותר להסתפר ביום ו' מפני כבוד השבת (שו"ע).

לשמיעת תשובות לשאלות לחידוד וכן תגובות נוספות לדפי יהודי של ש"ס בטל': 077-9710320 שלוחה חמש, תשע ארבע. | למענה על שאלות הסיכום בשלוחה חמש, תשע, שתיים. | פרטים על התוכנית ומידע כללי בשלוחה 6

יהושוע בן ריזל שושנה בתושח"י כל הרואה את ההודעה יאמר שני

פרקי תהילים בקו: 077-971-0320 בשלוחה: 597

לרפואה שלימה

טל': 0722-146676 | מוקד 24 שעות כוכבית זכות *6527

יהודי של ש"ס

דף העשרה לשיעורי
הדף היוזמי שע"י
מצדיקי הרבים

איחוד שיעורי התורה בישראל

שבת דף פ"ג

לקבלת הגיליון במייל torat.israel4@gmail.com

ותשובה ותפילה וצדקה מעבירין את רוע הגזרה

קו התהילים להצלת הבריאים שלא יחלו והחולים שיתרפאו

077-9710320 077-9710320 077-9710320 597 לשליחת שמות לתפילה חייגו 0722-148184

סכונם עצמי

נערך ע"י הרה"ג הרב נריה כהן שליטי"א, הארות והערות יתקבלו בברכה בסייל: c7673908@gmail.com

1. טומאת 'היסט' נעשית על ידי:

א. הזזה.

ב. משא.

2. ספינה רגילה אינה מקבלת טומאה, ולמדים זאת מ:

א. ים.

ב. אנייה גדולה.

3. נהר הירדן:

א. צר ורדוד.

ב. עמוק ורחב.

מחידודא

השאלות במסדר זה הינן רשות

במי דברי תורה מתקיימים ?

ׁׁׁׁׁ ׁׁׁׁׁ ׁׁׁׁׁ ׁׁׁׁׁ ׁׁׁׁׁ ׁׁׁׁׁ ׁׁׁׁׁ ׁׁׁׁׁ ׁׁׁׁׁ

ׁׁׁׁׁׁׁׁׁׁ ׁׁׁׁׁׁׁׁׁׁ ׁׁׁׁׁׁׁׁׁׁ ׁׁׁׁׁׁׁׁׁׁ

למעשה

הגאון רבי מרדכי בונים זילברברג שליטי"א - רב שכונת יב"ב לתנובות ולהערות בכתובת טייל: 5740398@gmail.com

דף פ"ג ע"ב

האם מועיל לפרק כלי שקנה מגוי ולתקנו כדי שיחשב גמר

מלאכה על ידי ישראל?

היכא דהדיוט יכול להחזירה לא תיבעי לך דכמאן דמחברת

דמי. בחכמת אדם כלל ע"ג (בינת אדם פ"ה) מובא שכלי

שא"א להטביל יפרק חלק ואח"כ יתקן בלי לטבול ואז הכלי

נגמר ע"י ישראל ולא צריך טבילה. ולכאורה זה תלוי בספקת

הגמ' באי אפשר לתקן רק ע"י אומן אי הוי כשבור או

לא(אילת השחר).

מה הפירוש אל ימנע עצמו מתורה אפילו בשעת מיתה?

אל ימנע אדם את עצמו מבית המדרש ומדברי תורה ואפי'

בשעת מיתה. עיין מהרש"א שפירש דלא קאי על בית המדרש

דשם ודאי אינו נמצא בשעת מיתה, אלא על דברי תורה קאי.

ואמנם גם בדברי תורה אי אפשר להגות בתורה בשעת מיתה

ממש, ואף לא בשעת גסיסה, אלא הכונה סמוך למיתה. וכתוב

על הג"ר זלמל'ה מואלז'ין שלמד סמוך למיתתו ורצו למונעו,

ואמר שכאן בגמ' מבואר דאפי' אז חייבים ללמוד.

והנה ודאי שחייב לימוד התורה הוא בכל מצב אפי' מי שהוא

בעל יסורים, והכא קמ"ל דאפי' בחולשה הגדולה של שעת

מיתה ג"כ צריך ללמוד, ועוד דאדם עלול לחשוב שאז צריך רק להתודות ולא ללמוד, וקמ"ל דאע"פ שצריך להתודות מ"מ צריך גם ללמוד. והנה ודאי שגם שאר מצות צריך לקיים אפי' בשעת מיתה, והכא קמ"ל שצריך לשקוד על הלימוד בלא הפסק ואפי'

עניינא דיומא – ספירת העומר פרק נג' מתוך גיליון "לב המועדים" (- ניתן לקבל במייל lev17382@gmail.com)

שהחיינו
נהגו בני אשכנז שלא לברך שהחיינו בימי הספירה כלל, ומיהו אם נזדמן לו איזה ענין שצריך לברך שהחיינו יכול לברך (משנ"ב תצג ס"ק ב), **ויש שכתבו** דמותר לברך ברכת שהחיינו בימי הספירה ואע"פ שכתוב שטוב לזהר בברכת שהחיינו בין המצרים שאני חורבן הבית דחמיר טפי (כה"ח תצג, ד),

ויש נמנעים לא ללבוש בגדים חדשים בימי הספירה אפילו שאין מברכים עליהם שהחיינו, **והטעם**: לפי שהלבישה היא שמחה, זולת בחול המועד ובשבתות וביו"ט (לקט יושר שכן התנהגו רבו בעל התרומת הדשן).

כלי זמר
המשנ"ב (תצג ס"ק ב) כתב אבל לעשות ריקודין ומחולות נהגו איסור וכל שכן בשאר ריקודין ומחולות של רשות דודאי יש להזהר, מדבריו משמע שנאסר רק ריקודין ומחולות ולא שמיעת כלי זמר.

הערוך השולחן כתב שאסור לזמר בכלי שיר, וכן הובא באגרות משה (יו"ד ח"ב קלוז).

מנהג ישראל: מקובל שאין לשמוע מוזיקה שמביאה לידי מחולות וריקודים, **והטעם**: לפי שמעיקר הדין אסור לשמוע כל השנה כלי שיר כמבואר בשו"ע תקס, והמנהג להתיר לשמוע במשך השנה ובימי העומר המנהג לאסור כעיקר הדין (הגריש"א, האוה"ל, אשרי איש פרק סה כ).

בגדים חדשים
יש שנמנעים לחדש כלים או בגדים חדשים שמברכים עליהם שהחיינו, אם לא במקום הפסד ולצורך (עיין משנ"ב תצג ס"ק ג, לקט יושר). אבל בגד שאין מברך שהחיינו אין להקפיד (עיין משנ"ב תצג ס"ק מה, שערי ימי הפסח שער יא ח).

חול המועד אע"פ שחול המועד הוא מימי הספירה התירו לשמוע כלי זמר לכבוד המועד (הגריש"א, הגדת הגריש"א פרק כט ה).

כניסה לדירה חדשה
יש שנמנעים מלהיכנס בימים אלו לדירה חדשה, **והטעם**: לפי שחנכת הבית יש בה שמחה (שו"ת חווה יאיר סימן ע, לקט יושר). ולנוהגים לברך שהחיינו מצטרף הטעם ש"א שלא לברך שהחיינו בימים אלו (חוות יאיר שם), ויש מתירים להיכנס בכל ענין (שו"ת היטב איטיב א, שו"ת ציץ אליעזר ח"א מא).

קטנים: קטנים שהגיעו לחינוך יש להחמיר, **והטעם**: משום אבלות דרבים דראוי לחנכם במנהגים שהתפשטו בכל בית בישראל (אגרו"מ אור"ח ח"ד כא ד).

לשמיעת תשובות לשאלות לחידוד וכן תגובות נוספות לדפי יהודי של ש"ס בטל': 077-9710320 שלוחה חמש, תשע ארבע. | למענה על שאלות הסיכום בשלוחה חמש, תשע, שתיים. | פרטים על התוכנית ומידע כללי בשלוחה 6

הרב חיים אדמון בן רחל בתושח"י כל הרואה את ההודעה יאמר

שני פרקי תהילים בקו: 077-971-0320 בשלוחה: 597

לרפואה שלימה

טל': 0722-146676 | מוקד 24 שעות כוכבית זכות *6527